№ 57.

GAZETA KORRESPONDENTA

WARSZAWSKIEGO I ZAGRANICZNEGO

Z WARSZAWY DNIA 16. LIPCA ROKU 1799. we WTOREK.

z Berlina dnia 9. Lipca.

Miniſter Stanu Hrabia *Schulenburg* przyiechał tu z *Halli*, a Generał-Major Hrabia *d'Elmpd z Peterzburga.*

z Londynu dnia 28. Czerwca.

Generałowie *Knox*, *Nugent* i *Moore* przybyli tu z *Irlandyi* na czele regimentow Gwardyi *Irlandzkiey*, dla otrzymania kommendy nad armią przeznaczoną do taiemney wyprawy. Okręty które to woyſko zabrać na ſiebie maią, ſą w portach naszych iak nayspieszniey uzbrajane. — W przyszły tydzień woyſko odbierze rozkaz do ktòrych mieysc udać ſię ma do wſięścia na okręty. — Nawet Grenadyerowie Gwardyi Królewſkiey poydą na tę tayną wyprawę, ktòrą dowodzić ma Generał *Abercrombie.* Siedm okrętow bombardyerſkich ma wktotce z *Plymouth* wypłynąć. — Kontr-Admirał *Berkeley* ciągle krąży przy brzegach *Francuzkich.* — Pan *Licentiat Nemlich z Hamburga* odprawia teraz podroż literacką przez *Anglią.* — Z flotty od 200. żaglow z *Zachodnich Indyow* powracaiącey, niektòre okręty iuż do *Dunes* przybyły. Ponieważ teraz flotty nieprzyiacielſkie na morzu *śrzodziemnym* znayduią ſię, przeto ſiła morſka *Bryttańſka* bardziey iak kiedy panowanie ſwoie na *Oceanie* rozszerzyć może.

Rozmaite tu teraz biegaią pogłoſki o *Syryi*, ktòre pokazuią że nic nie ma pewnego. Rząd choć odbiera ztamtąd depesze, nic iednak nie ogłasza. Roznieſiono iż *Sir Sidney Smith* schwytał w niewolę Generała *Buonaparte* i iuż ſię cieszono w *Londynie* iż go tam niezadługo uyrzą, wkrotce iednak znowu wieść ſię rozeszła, iż przeciwnie *Sidney Smith* w niewolę ſię doſtał *Francuzom.* — Zaięci w niewolę żołnierze *Francuzcy* w *Indyach Wschodnich* w kraiu *Nizama* ſprowadzeni tu zoſtaną na pięciu okrętach. — Do izby niższey wprowadzony zoſtał nowy Bill ſtoſowny do prawa zapadłego w *Irlandyi*, iż zdrada kraju nie tylko śmiercią lecz utratą tytułu i konſiſkacyą maiątku całey familij karaną być ma. — Parlament wkrotce ſeſſye ſwoie zakończy.

z Paryża dnia 28. Czerwca.

Armia Generała *Moreau* zoſtała wzmocnioną do 60 tyſięcy ludzi. — *Moreau* miał z *Genui* ku *Tortonie*, a *Macdonald* ku *Parmie* wyruszyć, aby podług umowionego planu w iednymże czaſie w rozmaitych okolicach nieprzyiaciela attakować. — Zapewniaią, iż Kommiſſarz woienny *Alexander* naſtąpi po Miniſtrze woiennym *Milet-Mureau.* — Przed dymiſſyą ſwoią Miniſter ten wydał odezwę do Armiow *Francuzkich*, w ktòrey wyſtawia zaszłą rewolucyą w *Paryżu* iako korzyſtną dla Armiow, iż kampania wkrotce inną odbierze poſtać, iż armie nasze wzmocnione zoſtaną licznemi poſiłkami, iż nowe woyſka będą utworzone, a obrońcy Oyczyzny większą energią ożywieni zoſtaną. — Woyſka regularne znayduiące ſię wewnątrz kraiu, a które w części do Armiow naszych ciągną, wynoszą 116 tyſięcy ludzi. — Na dniu 17 Czerwca poſterunki *Francuzkie* pod górą S. *Bernarda* attakowane były od 800 *Auſtryakow*, lecz ci z znaczną ſtratą odparci zoſtali. — Tuteysze pisma mowią, iż Mocarſtwa niektóre uznały iuż teraz *Ludwika* XVIII. za Kròla *Francuzkiego*, którego znowu na tronie poſadzić pragną.

Generał *Desolles* ieſt teraz ſzefem sztabu generalnego przy Armii Generała *Moreau.* Służył ón dawniey pod Generałem *Buonaparte.* — Kròl *Sardyńſki* przed nieiakim czasem wydał proklamacyą z *Cagliari*, w ktòrey ogłasza, iż tylko przez użycie gwałtu przymuszony był oddalić ſię z *Turynu* i zrzec ſię rządow. Dodaie, iż trzy razy pisał w tey mierze do Dyrektoryatu, żadney iednak nie odebrał odpowiedzi.

Nayświeższe liſty z *Kartageny* donoſzą, iż okręty *Hiſzpańſkie* przez burzą bardzo uszkodzone z naywiękſzą szybkością naprawione zoſtały w *Kartagenie*, tak dalece, iż nie maią iuż potrzeby płynąć do *Kadix*, w tymże samym celu. Trzy okręty liniowe *Hiszpańſkie* dawniey w tymże porcie leżące były gotowe połączyć ſię z flottą *Francuzką*, ktòrey codziennie w *Kartagenie* oczekiwano. Okręty *Angielſkie*, ktòre ròwnie od burzy ucierpiały, udały ſię do brzegow *Afrykańſkich* i w iednym z tamteyszych portow naprawiały ſię. W *Alicante* wiele woyſka *Hiszpańſkiego* wſiadło na okręty. — Pogłoſka iakoby flota *Hiſzpańſka* od 17 okrętow liniowych połączona z *Francuzką*, iuż była na morzu, ieſt ieszcze zawczesna, Dyrektoryat nic o tym ani o żadney bitwie morſkiey nie ogłoſił.

Załoga zamku *Medyolańſkiego* przybyła do *Grenoble* dnia 12. Dowiedzieliśmy ſię od niey, iż gdy do tego zamku wprowadzoną zoſtała, nie znalazła tam iak tylko armaty bez lawetow, a za całą ammunicyą 3 tyſiące funtow prochu. W dzień zawartey kapitulacyi nie miała iuż ani iednego lonta, a nieprzyiaciel wysypywał bezpiecznie okopy na odległość wyſtrzału z ręczney broni.

Dziennik *Wolnych Ludzi* porownywa teraz Rząd rewolucyiny dawnego wydziału ocalenia z Rządem Dyrektoryalnym, który tryumwirowie zagruntować uſiłowali. Srzodki obu były ſamowolne. Wydział iednak ocalenia ſzedł otwarcie w dziele ſwoim, oſtatnia zaś tyrannia Dyrektoryalna z cicha. Coż zrobili tyrani, ktòrzy teraz z Dyrektoryatu wygnani zoſtali? Za rządow ich Armie nasze były niczym, kredyt nasz zoſtał rzeczą baieczną; ſkarby nasze rzeszotem *Danaidow* naylepsze prawa celem wyszydzenia, a wolność czymże była? brak wyrazow. — Kontr-Admirał *Renaudin* niedawno z *Neapolu* przybyły, mianowany ieſt kommendantem w *Tulonie.* — Exminiſter Policyi *Duval* wyiechał ztąd do *Rouen.* — Jozef *Buonaparte* iuż przeſtał być członkiem Rady 500. — Jeden z ſynow Dyrektora *Rewbella* należący do konſkrypcyinych, odprawia ſłużbę pomiędzy Grenadyerami Ciała Prawodawczego. — Ex-Dyrektor *Merlin* bawi teraz w *Wersalu* u ſzwagra ſwego. — W zachodnich Departamentach powſtały cokolwiek rozruchy. Miaſto *Fontenay le Peuple* w Departamencie *Wandei* zoſtało w ſtanie oblężenia ogłoszone.

Rzeczą ieſt niezawodną, iż Dyrektor *Sieyes* pracuie nad planem pacyfikacyi, do którego myśli zabrał w czaſie bytności ſwoiey w *Berlinie.* — Podaią tu niektòrzy za prawdziwe obrachowanie naſtępuiące. Na cztery mieſiące przed obaleniem oſtatnich Dyrektorow, Armia wewnętrzna wynoſiła 84. tyſiące, w naſtępuiącym mieſiącu 92. tyſiące, a w oſtatnim 116. tyſięcy. Za przykład roztrwonienia funduszow publicznych przytaczaią tu, iż Pałac *Vergennes*, w *Wersalu* za 9. tyſięcy frankow bywszemu Prawodawcy przedany zoſtał.

Coż tam nowego ſłychać? pytała niegdyś Pani *Montespan* ſchodząc ze schodow zamku Krolewſkiego ſwoiey rywalki Pani *Maintenon* ktòra właśnie zaczeła łaſkę Królewſką do ſiebie przyciągać i wchodziła na ſchody. — Nic więcey (odpowiedziała *Maintenon*) iak to, iż WPani ſchodzisz na doł a ia do góry. — Znaiomą tę anekdotę dzienniki *Paryzkie* przyſtosowywaią teraz do oſtatniey rewolucyi Dyrektoryalney.

Zaczynaią być niespokoynemi względem losu naszey eſkadry, mowią, iż ta wysadziwszy woyſka na brzeg *Genui*, udała ſię ku *Kartagenie*; ale liſty z tego portu, pod datą bardzo świeżą, nie wspominaią wcale o iey przybyciu. Rozchodzi ſię tu wiadomość, iż gdy przechodziła od brzegow *Liguryiſkich* ku brzegom *Hiszpańſkim*, niemogła całkowicie uniknąć okrętow *Angielſkich*, ktòre ią ścigały, i zabrały iey kilka okrętow przewozowych, nie wiemy do iakiego ſtopnia ta wiadomość ieſt pewna. Na żądanie *Sieyesa Joubert* zoſtał obrany kommendantem ſiły zbroyney *Paryſkiey*; mowią, że niektòrzy Generałowie nie kontenci są z obrania G. *Moulins* na Dyrektora. — Zapewniaią, że *Championnet* ma być obrany miniſtrem woiennym: a *Haller* ſkarbowym.

W Zwycięzcach 30 Prairial okazuie ſię iakaś nieuſność. Jedni chcą natychmiaſt powrocić do ſrzankow konſtytucyinych, z ktòrych wszyſtko wyſtąpiło. Inni żądaią, ażeby Ciało Prawodawcze miało ſobie oddaną wiel-

ką część rządu, lękaiąc ſię powierzyć Dyrektoryatowi obszerną władzę, którey przeszły Dyrektoryat tak zle używał. Z tey i drugiey ſtrony nie małe znayduią ſię ſzkopuły (*Messager.*) — Donoszą z *Genui*, że Generał *Moreau* wyiechał na dniu 17. z tego miaſta wraz z ſwoią głowną kwaterą, dla zaczęcia operacyow wſpolnie z Generałem *Macdonald*, którego Armia połączona z Generałem *Victor*, wynoſiła 34. tyſięcy ludzi. Armia Generała *Moreau* miała tylko w ſobie 18 do 20. tyſięcy, lecz ſpodziewano ſię wkrotce przybycia woyſk *Francuzkich*, których część miała być przewieziona do *Genui* na ſtatkach, które tam w tym celu budowano.

Stosownie do wnioſkow, które na ſeſſyi dnia 24. ámieniem Kommiſſyi jedenaſtu podał Ob. *François z Nantes*, Rada 500. dekretowała iuż wiele artykułow. Wſtęp do zapadłey w tey mierze Rezolucyi ieſt naſtępuiący „Gdy w ciągu ſyſtematu przez większość Dyrektoryatu przyiętego, a na dniu 18. Czerwca ſzczęśliwie zniszczonego, nader wielkie ciosy zadane zoſtały ſamowładności ludu i wolności, gdy nadużycie władzy nadzwyczayney Dyrektoryatowi powierzoney, okazuie potrzebę odięcia nazad tey władzy, gdy ieſt rzeczą zbyt ważną zabespieczyć niepodległość reprezentantow ludu, zaſłonić walecznych obrońcow oyczyzny od wszelkiey ſamowolności, i duch publiczny na nowo ożywić. Przeto Rada 500. zważywszy te wszyſtkie powody, ſtanowi.—„ Dyrektoryat bez wyraźnego pozwolenia Ciała Prawodawczego nie może żadnych woyſk do *Paryża* ſprowadzić.— Nie może nikomu nadawać mocy do wydawania rozkazow aresztowania.— Ktokolwiek uſiłuie mieć wpływ do zgromadzeń elektoralnych, ma być iako przeſtępca ſądzonym.— Zaden officer nie może być bez poprzedniczego ſądu woiennego złożonym z urzędu.— Zaden reprezentant nie może być w ciągu urzędowania ſwego lub w rok po wyiściu z Ciała Prawodawczego Dyrektorem obrany.

Lucyan Buonaparte powſtał mocno przeciw dawnemu Dyrektoryatowi, rownie jak przeciw wnioſkowi odłożenia do dalszego czasu proiektow kommiſſyi jedenaſtu. Inne członki utrzymywały, iż nie należy zbyt ſię wdawać w ſprawę religij, i że w wielu departamentach kościoły Katolickie znowu pootwierane zoſtały. *Boulay* przeciwnie utrzymywał, iż należy tolerancyą utrzymać. Filozofia ludu, którą od roku 1793. wprowadzić chciano, wcale ſię nie udaie etc.— W mieyscu przeznaczonym do zaſiadania w Radzie ſtarszych dla Ob. *Bonnier*, posąg reprezentanta ludu ieſt poſtawiony.

z Paryża dnia 29. Czerwca.

Poſelſtwo Dyrektoryatu Wykonawczego pod dniem 27. t. m. do Rady 500. przeſłane było w naſtępuiącey treści:

„*Obywatele Reprezentanci.* Dyrektoryat Wykonawczy zdaie wam ſprawę o ſtanie w iakim ſię znayduie *Francya*. Rany Rzpltey są głębokie, należy ażebyście ie poznali. Nie może przed wami ukrywać otaczaiących Rzpltę niebespieczeńſtw, ponieważ z ſamey onych wielkości dobędziecie ſpoſobow ktore ią uratować mogą, i ſilnych środkow ktore ią maią powrocić do jey wielkości, a ſame uſiłowania nawet naszych nieprzyiacioł okazuią blaſkiey, iakim byli uderzonemi. Nadto ieſt wielką prawdą, iż nieszczęsne ſyſtema i niesprawiedliwe uprzedzenie oddaliły od urzędow Obywatelow nayzdolnieyſzych utrzymać ducha Narodu; iż prawie wſzędzie Adminiſtracye lub z ludzi ſłabych i niedbałych, lub z nieprzyiacioł Rządu Republikantſkiego utworzone, potrzebuią zupełnego przerobienia; iż duch publiczny ktorego zachowanie lub upadek zależy ſzczegulniey na dobrym lub złym władz konſtytucyinych ſkładzie, zoſtał zepsutym; iż okropny wpływ nadewſzyſtko wciſkał ſię do Trybunałow, i że Swiątynia ſprawiedliwości zbyt częſto ſtawała ſię bezbożnym ſchronieniem łotrow krwią Republikantſką zbroczonych. Nadto wielką ieſt prawdą, iż przeſtaiąc być uderzanemi zbawiennym praw poſtrachem, bez którego Rząd nie może być utrzymany; iż rozboynicy ośmieleni przez niedołężność lub powolność urzędnikow publicznych ktorzy go doſtrzegać mieli, z nową wewnątrz kraiu pokazali ſię zuchwałością. Dziś na kupy podzieleni, napadaią i niszczą wiele zachodnich i południowych Departamentow, naieżdzaią nabywaiących dobra Narodowe, oraz podrożnych i powozy publiczne na wielkich gościńcach, zabieraią kontrybucye i kaſſy publiczne po drogach, a Obywatele znani przez swoią ku Rzpltey przychylność, w własnych domach bywaią zamordowani. Woyna domowa na poparcie klęſk woyny zewnętrzney bliſka ieſt rozpoczęcia, a ślepa nierozwazność dała naszym nieprzyiaciołom porę do nowych związkow. Gdy ſię pozwolono karmić nadzieiami w *Raſtad*, tym czasem zaniedbywano iedynego ſpoſobu nakazania pokoiu przez dzielne przygotowania do woyny, którą potrzeba było przewidzieć, i którą nam teraz popierać należy. Będziemy ią popierać, ale przeciwko nadzwyczaynym nieprzyiacioł naszych uſiłowaniom trzeba spiesznie wyſtawić wſzechwładne przyiacioł wolności uſiłowania. Obywatele Reprezentanci, nasze granice są zagrożone, potrzeba ich bronić, potrzeba zaręczyć utrzymanie od zbyt dawna narażonych Armiow; należy uzbroić nowe bataliony, potrzeba naszym walecznym woyſkom powrócić wſtępne działanie, i przymuſić nieprzyiacioł do ſzanowania nawet ziemi ſprzymierzeńcow naszych. Potrzeba przez utworzenie groźney ſiły ośmielić mieszkańcow, i zakończyć tę okropną woynę, króra ſkrapia ziemię wolności krwią przyiacioł Rzpltey. Niedoſtateczność i brak dochodow daią ſię czuć w nayżałośnieyſzym ſpoſobie, i wprawiaią wſzyſtkie części ſłużby publiczney w ſtan zamięszania którego ſkutki są niewyrachowane, a tym czasem naglące okoliczności w iakich ſię znayduiemy, wymagaią nadzwyczaynych ſpoſobow ktorych iuż czuiecie potrzebę. Nakoniec Reprezentanci Ludu, Dyrektoryat winien to wam i Narodowi powiedzieć, iż ciało polityczne zagrożone ieſt całkowitym rozwolnieniem, ieżeli ſprężyny jego organizacyi i ruchu nie zoſtaną natężonemi. Zaiſte nieszczęścia nasze są wielkie, lecz nasze źrzodła ſą źrzodłami wielkomyślnego Ludu, ktorego ſiły powiększaią ſię nieszczęściami, ktorego odwagę ponieſione pomnożą szwanki. Nasze nieszczęścia rodzą ſię ſzczegulniey ze złego użycia, lub zaniedbania naszych ſpoſobow. Zrzodła Rzpltey *Francuzkiey* ſą zawſze iednakowe, ſą też ſame, ktoremi licznieyſzych ieszcze zwyciężyła nieprzyiacioł. Naypierwszy z tych ſpoſobow, ktory innym ceny nadaie, ieſt energia ludu. etc. Dyrektoryat przyłącza do tego poselſtwa rapporta Miniſtrow względem rozmaitych okoliczności, ktore wzbudziły waszą uwagę. Znaydziecie w nich ſzczeguły czynow, ktorych wam wyſtawiaią ſkutki; znaydziecie tam ſtan potrzeb Rzpltey, i niektore wſkazane ſpoſoby zaradzenia onym."

(Podpisano) SIEYES *Prezydent.*

LAGARDE *Sekretarz generalny.*

Po przeczytaniu tego Poſelſtwa, *Jourdan* ſtanął na Trybunie i rzekł: „Potrzeba zaciągu ludzi i pieniędzy; przyczyny naszych potrzeb i naszego ſtanu niepowinny iuż dłużey Ludowi *Francuzkiemu* być tayne: Podaie zatym naſtępuiący projekt, ktory natychmiaſt zoſtał przyiętym. 1.) Wſzyſcy konſkrypcyini niewezwani dotąd do Armiow, należą do aktualney ſłużby.— 2.) W Zachodnich Departamentach zaciągnione będą kompanie ochotnikow.— 3.) Pożyczka ſtu millionow na maiętnieyſzych Obywatelow nałożona będzie. — Na wniosek Ob. *François* przyięto Adreſs do Ludu *Francuzkiego*, i ogłoſzono iż Kommiſſya jedenaſtu zaprzeſtała ſwoich czynności. — Generał *Moulins* dnia onegdayszego iako Dyrektor inſtalowanym zoſtał.

Dnia wczorayszego Rada Starſzych potwierdziła Rezolucye ſtoſowne do zaciągu wſzyſtkich klaſs konſkrypcyinych, oraz do pożyczki ſtu millionow, i oświadczyła iż nieuſtanność jey ſeſſyow iuż ieſt zakończoną.

Rewolucya 30. Meſſidor (18 Czerwca) rozmaicie wewnątrz kraiu ieſt uważana; iedni ſpodziewaią ſię z niey przywrocenia terroryzmu, drudzy rojalizmu; Jedni i drudzy zoſtaną oſzukanemi, mówi Dziennik *Klucz Gabinetow.*

Ob. *Soulavie* będący w roku 2. Poſłem Rzpltey w *Genewie*, gdy po 9. Thermidora powrocił do *Francyi*, zoſtał aresztowanym na rozkaz Wydziału Ocalenia Publicznego którego w ten czas *Treilhard* był członkiem. Rozpoczął teraz proceſs przeciwko Ex-Dyrektorowi nie tylko za ſwoią niewolę, ale też dla dochodzenia kosztow i ſtrat przez to ponieſionych. Z tego powodu ſędzia pokoiu *Behours* wydał Mandat aresztu przeciwko *Treilhardowi*, a Dyrektoryat odeſłał tę ſprawę do Trybunału Kaſſacyinego.

Dnia 1. t. m. okropny pożar zniszczył iedno z nayludnieyszych miaſt Departamentu *Jura*. Miaſto *Saint Claude* zupełnie ieſt zburzone, i niezoſtało ſię po nim ani iednego domu.

Znayduiemy w naszych Dziennikach proteſtacyą przez Krola *Sardyńſkiego* wydaną po iego przybyciu do *Sardynij*, gdy zoſtał przymuszony opuścić swoią ſtolicę. Osnowa iey naſtępuiąca:

Karol Emanuel Krol *Sardyńſki* etc. Z powodu zdarzeń, które nas przymuſiły do opuszczenia naszych krajow ſtałego lądu, i oddania tymczasowo naszey władzy tymczasowemu Rządowi, przez Generała kommenderuiącego Armią *Włoſką* w *Turynie* poſtanowionemu; honor naszey osoby, interess naszey familii i naszych naſtępcow, nasze z przyiacielſkiemi Mocarſtwami związki, wszyſtkie nakoniec ſprawiedliwości i przyſtoyności pobudki, przymuszaią nas do głośnego proteſtowania ſię przed całą Europą, przeciwko pomienionym zdarzeniom, i przeciwko wszelkiey iakieykolwiek odmianie, iaką rząd tymczasowy w *Turynie* poſtanowiony mogł uczynić lub na przyſzłość uczyni, którаby była przeciwną konwencyi w tymże mieście między nami i Generałem *Francuzkim* d. 9. Grudnia roku 1798 zawartey. Oświadczamy wiarą i ſłowem Krolewſkim, iżeśmy nigdy i w naymnieyszey rzeczy nienaruszyli Traktatow pokoju i innych naſtępnych z Rzecząpospolitą *Francuzką* zapadłych, i nietylko żeſmy ich ſtatecznie i z nayſkrupulatnieyszą dokładnoscią dochowywali, ale nawet czyniliśmy to z takiemi oznakami przyiaźni i powolności, oraz z takiemi wydatkami dochodow, iż znacznie przeszlismy zaciągnione znią obowiązki. Naſze ſtarania ażeby każdy *Francuz*, a osobliwie woyſka tak w przechodzie iako też w ſamym naszym kraju znayduiące ſię doznawały poszanowania, były ciągłe i publiczne, niemniey iak nasza w każdym czaſie troſkliwość nie tylko w utrzymywaniu i karaniu tych, którzyby ie napaſtowali, ale nawet w zapobieganiu wszelkiey nienawiści z ſtrony tych, którzy rozpuſtą woyſkowych obrazeni, mogliby ſię przeciwko nim unieść nad granice ſłuszney i potrzebney obrony. Rownież wiarą i ſłowem Krolewſkim zaprzeczamy wszelkiemu pismu w jakimkolwiek bądź mieyscu wydanemu, a chcącemu utrzymywać, iżeśmy mieli iakiekolwiek taiemne porozumienia z nieprzyiaznemi mocarſtwami *Francyi*, i któreby nam przyznawało iakąkolwiek bądz czynność lub układ przeciwny nieiako traktatom, któreśmy z nią zawarli. Nie radząc ſię opiſow Rządowi *Francuzkiemu* czynionych, ani ſzczegułow wyrażonych w manifeſtach iego Generałow i Agentow we *Włoszech*, chętnie w tey mierze odwołuiemy ſię do bezſtronnych donieſień, które miniſtrowie i Reprezentańci publiczni znayduiący ſię natenczas w *Turynie*, Rządom ſwoim przeſłali. Podług tego naszego przełożenia łatwo każdy osądzić może, iż nasze zezwolenie na to wszyſtko co nam nakazywały przemagaiące ſiły powierzone Generałom Rzpltey *Francuzkiey* we *Włoszech*, było tylko momentalnym, i nie miało w zamiarze iak tylko, ażeby naſzym poddanym w *Piemoncie* oſzczędzić nieſzczęść, od których niemogłby ich uchronić ſprawiedliwy opor, któregobyśmy użyć chcieli, będąc niespodzianie napadniętemi ze ſtrony nietylko przyiacielſkiego, ale też ſprzymierzonego mocarſtwa, i to w momencie gdy nasze ſiły woienne na iego naleganie do liczby w czaſie pokoiu zwyczayney były zmnieyszone. Z tychto wszyſtkich pobudek poſtanowiliśmy odtąd nieodmiennie, iż ſkoro tylko będzie w naszey mocy iak tego po nas wymaga naſz honor i obowiązek, dać poznać wszyſtkim mocarſtwom *Europeyſkim* niesprawiedliwość poſtępowania względem nas Generałow i Agentow Rzpltey *Francuzkiey*, oraz nieważność powodow w ich manifeſtach wytkniętych, będziemy ſię w tey mierze odwoływać tak, iak ſię teraz odwołuiemy, w przekonaniu, iż otrzymamy należące ſię nam nadgrody przez powrocenie do poſſeſſyi Państwa naszych przodkow. Dan w *Cagliari* d. 5. Marca 1799. roku.

(Podpisano) *Karol* EMANUEL.

Przyiaciel Praw zawiera w ſobie naſtępuiące opisanie: *Merlin z Dunai* ieſt zapewne naywiększą osobliwością naszey rewolucyi. Koleyno doradzca Xięcia *d'Orleans*, Przyiaciel *Dantona*, *Chabota*, *Roberspierra*, i *La-*

reveillera, z dyzgracyowanego miniſtra Policyi, miniſter Iprawiedliwości, prożny iak Paw, cierpliwy iak kot, ſrogi iak tygrys, na to tylko zdawał ſię przeżyć fakcye, ktòrych był duszą i poſługaczem, ażeby oſkarzał ſprawiedliwość Opatrzności. Uciekaiąc przed rusztowaniem wszedł do Dyrektoryatu. Tam chciał być Dyktatorem, a za pomocnika w tym przedſięwzięciu miał Jana *Rewbela* Adwokata z *Alzacyi*, łakomego, ociężałego, piiaka i brutala. *Lareveillere* drugi Adwokat z *Anjou*, ciemny, uporczywy, ſyſtematyczny, rozumieiący ſię być *Likurgiem*, choć nie ieſt tylko puſtym gadułą. Te trzy głowy poſtanowiły być naywiększemi ludzmi w tym wieku, a w wygurowaniu ſwych myśli rzekli do ſiebie: wymyślmy dwie konspiracye, ażeby ſię utworzyły, a potym pokłoćmy ie, ażeby ſię pobiły. Wielka w tym biegłość *Merlina*, na tym zależała, ażeby podniecać nieuſtanną nieufność, niespokoyność, zemſty i wszyſtkie niechętne namiętności, tym czasem gdy ſwoią dyktaturę budował na poſtrachu iednych, na dumie drugich, a na łatwowierności wszyſtkich.— Jakim ſposobem *Rewbel* obſadził ſię nazwiſkami tego wszyſtkiego co tylko maluie łupieſtwa? Nazwiſko iego nadto ſławnego ſzwagra, ieſt *Rapinat*; iego ſekretarza *Forſait*, iego zaſtępcy *Grugeon*: etc.— Z powodu mowy Ob. *Arracq* względem wolności druku, wielu dziennikom nadano rozmaite imiona, między innemi *Przyiaciel Praw*, nazwany ieſt kareta Dworſka; *le Meſſager* Fiakr, *le Publiciſte* Basztardka; *Dziennik wolnych ludzi* Diabeł; *Monitor* Kocz; *Dziennik Paryſki* Remiza; Gazeta *Francuzka* Drzymka; *Przyiaciel ludu*, Ur... etc.

z Hagi dnia 2. Lipca.

Nasze baty kanonierſkie ſchwytały przy uyściu rzeki *Ems* okręt *Angielſki* kawą, cukrem i innemi artykułami naładowany.— W naszey marynarce nie widać żadnego poruszenia, a choć który okręt zdaie ſię bydź na wypłynieniu, to znowu powraca na dawne ſtanowiſko.— Pomimo rożnych rozſiewanych pogłoſkow w celu wſtrzymania konſkrypcyi, ta iednak bardzo pomyślnie idzie.— *Amerykanie* maią teraz 365 uzbroionych okrętow osadzonych 2728 armatami i 6846 ludzmi.

z Konſtantynopola dnia 3. Czerwca.

Dotąd nie ma nic pewnego z *Syryi*. Roznoszą tu wprawdzie pogłoſkę o dwòch zwycięſtwach ktore Basza *Damaszku* i *Sidney Smith* nad *Francuzami* otrzymał. Ze *Sidney Smith* zabrał Generałowi *Buonaparte* wſzyſtką broń i wielbłądy, i przymuſił tego Generała z małą garſtką ludzi do schronienia ſię w góry *Karmelu*. Lecz z drugiey ſtrony przeciwnie znowu utrzymuią, iż forteca *Akra* pomimo oporu *Sidneja* muſiała ſię poddać *Francuzom*, i że *Buonaparte* w pełnym marszu ciągnie do *Damaszku*.

Gdy w *Konſtantynopolu* ogłoszono, iż pałac legacyi *Francuzkiey* ma być oddanym na mieszkanie poſłowi *Angielſkiemu*, poseł *Hiszpańſki* żądał u Porty wydania ſobie papierow legacyi *Francuzkiey*. Porta rozkazała zapieczętować takowe papiery w przytomności niektorych Kommiſſarzow i oddać ie poſłowi *Duńſkiemu* z oświadczeniem iż może złożyć w ręce poſła *Hiszpańſkiego*. Co też naſtąpiło.

Od granic Auſtryackich dnia 26 Czerwca.

Oſtatnie bitwy we *Włoſzech* na dniu 17 18 i 19 były naykrwawsze w ciągu teraźnieyszey woyny. Przy odeyściu kuryera pole bitwy tak grubo trupami było zaſłane, iż niepodobieńſtwem było policzyć zabitych. Strata nieprzyiacielſka była wielka, lecz i nasza niemnieysza osobliwie w officerach. *Francuzi* ułożyli plan śmiały dopięcia dwoch zarazem celow przez ſtoczenie tych bitew. Chcieli oni pod *Pawią* zoſtać panami rzeki *Po*, a potym zayść w tył woyſku *Auſtryacko-Roſſyiſkiemu* będącemu pod *Alexandryą*, gdy tym czasem *Moreau* attakowałby był ich frontem od *Tanaro*, przez co blokady *Turynu* i *Tortony* zoſtałyby zniszczone i *Mantua* oswobodzona. Ztąd zaciętość w walce, lecz opor woyſk naszych był ſtraszny, i nie masz ani iednego officera sztabowego *Auſtryackiego*, którybу nie był rannym. Pod Hrabim *Lichtenſtein* 4 konie ubito. Pole bitwy okryte trupami krwią i końmi okazywało okropny widok, na który naybardziey zahartowani woiownicy naſi wzdrygali ſię. Dwa bataliony od regimentu *Preiſs* zaięte zoſtały w niewolę, chociaż były potym wypuszczone na ſłowo honoru pod warunkiem, iż przez cały rok nie będą ſłużyć przeciw *Francyi* i iey ſprzymierzeńcom, do czego powodem była trudność transportu.

Do *Medyolanu* przyprowadzono nie dawno pod eſkortą 54 osob z *Parmy* w kaydanach, pomiędzy niemi znayduie ſię ſpowiednik Xiążęcia i 78letni miniſter. Są oni obwinieni o ſpisek przeciw Xiążęciu, i na ściſłą indagacyą wzięci zoſtali. — W. Xiąże *Konſtantyn* znayduie ſię teraz w *Medyolanie*. — Mowią, iż czteryſta *Turkow* i trzy tyſiące *Moſkalow* zoſtaie w kraiu *Neapolitańſkim* pod kommendą kardynała *Ruffo*.— *Anglia* iak ſłychać płaci na teraźnieyszą kampanią dla *Auſtryi* 20 millionow złotych.— Kontrybucya nałożona przez Kommiſſarzow Cesarſkich na Xięſtwo *Medyolańſkie* nie wynoſi iak 600 tyſięcy złotych.— Moſt w *Placencyi* na dniu 10 Czerwca zoſtał zerwany przez wielki ſtatek kamieńmi naładowany i na rzekę *Po* puſzczony. Przypisuią to zdarzenie taiemnym ſtronnikom *Francuzow*, którzy mieli zamiar przerwać kommunikacyą woyſkom Cesarſkim.

Poseł *Roſſyiſki* w *Wiedniu* Hrabia *Raſſumowſki* zoſtał mianowany przez Imperatora Miniſtrem intereſſow zagranicznych w *Peterzburgu*. Słychać, iż wkrotce tam wyiedzie.

z Rygi dnia 24. Czerwca.

W dniu imienin W. Xiążęcia *Konſtantyna* dawany był u tuteyszego Vice-Gubernatora *de Beer* okazały obiad, radość pomnożyły rapporta nadeszłe o zwycięztwach woyſk Imperatorſkich pod dowodztwem F. M. *Suwarow*. W ſali znaydował ſię na piramidzie zawieszony portret naszego wielkiego Monarchy z napisem. *Przywrociciel dawnego porządku na świecie.* Pod cyfrą Xięcia *Konſtantyna* były ſłowa. *Spełnia nadzieie oyca ſwego, iak Xiąże Karol brata ſwego Ceſarza.* Pod obrazem F. M. *Suwarowa*— *Venit Vicit*— *Szczęśliwszy we Włoszech niż Cezar w małey Azyi.*

Od brzegow Wezery dnia 26. Czerwca.

Mowią, iż Dyrektorowie *Francuzcy*, i Kommiſſarze maią wielkie ſummy w banku *Angielſkim*. Pieniądze zoſtały tam przez *Hamburg* i *Bremę* poſłane. *Angielſkie* miniſterium wie o tym dobrze, lecz przez wzgląd na handel, nie chce przyſtąpić do konfiſkowania tych kapitałow. Tym czasem Imperator *Roſſyiſki* żąda od Magiſtratow *Hamburſkiego* i *Bremeńſkiego*, aby te pociągnely domy swoie handlowe do zeznania pod przyſięgą iak wiele maią kapitałow w banku *Angielſkim* i do kogo te należą. To żądanie ſprawiło nie małą trwogę. W *Hamburgu* lękaią ſię zawsze wylądowania *Roſſyiſkiego*.

z Augsburga dnia 26. Czerwca.

Na rozkaz Dworu *Wiedeńſkiego* Wielkie Przeorſtwo *Maltańſkie* w *Czechach*, przyłączyło ſię do Zakonu *Maltańſkiego* w *Peterzburgu*, i mianowało dwoch Deputowanych, to ieſt: Hrabiow *de Kollowrath* i *de St Julien* dla złożenia powińszowań Imperatorowi *Pawłowi I.* i uznania go w doſtoyności Wielkiego Miſtrza *Maltańſkiego*.

z Raſtad dnia 27. Czerwca.

Dowiaduiemy ſię z *Szaffuzy*, iż dnia 22. t. m. prawe ſkrzydło armij Ceſarſkiey pomkneło ſię naprzod, i zaięło nieco mieysca na lewym brzegu rzeki *Limat* w okolicach *Baden*. W tymże czaſie lewe jey ſkrzydło przedarło ſię do *Silthal*, i zaymuie ważne ſtanowiſko *Shindellegi* między jeziorami *Zurich* i *Zug*. Głowna kwatera która dnia 23. znaydowała ſię ieſzcze w *Klotten*, miała być dnia 25. do *Zurich* przenieſiona, i ſpodziewano ſię, iż tego dnia uczyniony będzie powszechny attak na ſtanowiſka Francuzkie w *Lucernie* i *Waldshut*. W tymże czaſie attak miał ſię przedłużyć na rozmaitych mieyscach przez *Francuzow* zaiętych na prawym brzegu *Renu* między *Bazyleą*, w *ſtarym Brisach* i *Kehl*.

To co ſię od kilku dni w naſzych okolicacn zdarzyło, każe ſię domyślać iż przedſiewzięty attak zoſtał ułkutecznionym. Woyſka *Auſtryackie* które ſię znaydowały przy *Hornberg*, *Alpirsbach* i *Fraudenſtat*, udały ſię dnia 23. na dolinę *Kinzing* ku *Gengenbach*. Tegoż dnia *Auſtryacy* przypuścili dość mocny attak przeciwko forpocztom *Francuzkim* w *Nieder-Achern*. Dnia 25. attak był uczyniony na wielu mieyscach przed *Offenburgiem* i *Renchen*, zkąd *Francuzi* zoſtali wyparci. Dnia 26. o godzinie 6. zrana woyſka Ceſarſkie weszły do *Offenburga*; Mowią iż kommendant *Francuzki* i 300. ludzi doſtali ſię do niewoli. Dnia wczorayszego wieczorem *Auſtryacy* mieli ſwoie forpoczty w *Sand* naprzeciwko *Wilſtoedt*. G L. Hrabia *de Meerfeld* dowodzący w tym mieyscu woyſkami Ceſarſkiemi, ma ſwoią głowną kwaterę w *Offenburgu*, a kwatera Generała *Görger* ieſt w *Appenweyer*.

Od brzegow Menu dnia 29. Czerwca.

Okolice *Frankfortu* na lewym brzegu *Menu* okryte są znaczną liczbą huzarow *Szeklera*. Maią być ciągle utrzymywane oddziały woyſk Ceſarſkich nad *Menem*, dla wſtrzymania *Francuzow* od wybierania rekwizycyow w pobliſkich okolicach.— Góry na około miaſta *Zurich* ktore dotąd domami były okryte, nie okazuią nic więcey nad okropność ſpuſtoſzenia. Na tych to górach i ſpokoynym ich uſtroniu roſkoſzny ſpiewak natury, nieśmiertelny *Gesner*, ſkładał ſwoie niewyrownane w piękności *Jdylle*.— *Auſtryacy* maią zamiar wyprzeć *Francuzow* z *Lucerny*.

Elektor Koloński w tych krajach ſwoich, które przez *Francuzow* nie zoſtały zaięte, nakazał publiczne modlitwy za rychłe uwolnienie Papieża. — W *Turynie* Hrabia *de Thaon* urządza woyſko *Piemonckie*. Mieszkańcom miaſta F. M. *Suwarow* przyrzekł wszyſtkie ponieſione ſzkody kosztem wspolnego nieprzyiaciela nadgrodzić. Kawalerom orderu S. *Jana* iako kommendor zakonu, podał rękę na znak wierności dla Imperatora *Roſſyiſkiego* iako W. Miſtrza.— Miaſto *Emden* zoſtało teraz wielkim ſkładem towarow *Angielſkich*. Handlem takowym tyle ſię wzbogaciło, iż teraz rozszerzonym być musi. Mieszkanie, które przed 3. laty 10 luidorow kosztowało, płaci ſię teraz 50 luidorow.— Publiczne pisma potwierdzaią wiadomość o zamiarze przywrocenia zakonu Jezuitow. W *Wiedniu* znayduie ſię w tym celu xiądz *Broglio*, hrabia *Caraicolo*, i 6 innych ex-Jezuitow. Dodaią, iż iuż wyszły rozkazy przywrocenia nazad kollegiow w *Wiedniu*, *Pradze*, *Prezburgu*, *Ofen*, *Leybach*, *Wenecyi*, *Medyolanie*, *i Fryburgu*. Imperator *Roſſyiſki* mocno tę rzez popiera.

Jeden Emigrant *Francuzki* pożyczył od pewnego kupca w *Hamburgu* kilkaſet liwrow, ktorych mu od dawnego czasu nie płacił. Pomimo tego wierzyciel zoſtawiał go ſpokoynym. Lecz Emigrant ſpoſtrzegłſzy w Gazetach wiadomość o znieſieniu Armij Generała *Moreau*, natychmiaſt bieży do ſwego wierzyciela prosząc go azeby mu ieszcze pożyczył 1000. liwrow. Zdziwiony jego śmiałością wierzyciel, przypomina mu, iż ieszcze niewypłacił pierwszego długu. Na ten czas Emigrant pokazuie mu Gazetę z ſzczegułami klęſk przez obydwie Armie *Francuzkie* we *Włoszech* ponieſionych. Kupiec przeczytawszy i rozpatrzywſzy ſię pilnie na karcie Geograficzney, rzekł: iż to w tym momencie ieſt rzeczą niepodobną. Ale przynaymniey, odpowiedział Emigrant, przyznasz iż to prędzey lub poźniey naſtąpi, że wkrotce powrociemy z tryumfem do naszey Oyczyzny, odzyſkamy nasze dobra. — Kupiec zawsze wątpiący pożegnał i odszedł od Emigranta.

z Strazburga dnia 29 Czerwca.

Donoszą z *Bazylei*, że Generał *Maſſena* przybył na dniu 27. do tego Miaſta, dla rozpoznania tamteyszych okolic. Mowią iż będzie formowany liczny oboz bliſko *Lörrach*, i zdaie ſię iż *Auſtryacy* chcą zgromadzić ſwoie ſiły od tey ſtrony.—Na urząd Dyrektora *Helweckiego* nie Ob. *Huber*, lecz Ob. *Savari* mianowanym zoſtał.

z Manheimu dnia 1 Lipca.

Od kilku dni przybyły do okolic *Worms* rozmaite korpusy infanteryi i kawaleryi ze śrzodka *Francyi*, mię-

dzy innemi regiment huzarow dawniey *Chamborand.* Donoszą o naſtępnym innych woyſk nadciągnieniu.

z Halli dnia 4. Lipca.

Wczoray w wieczor mieliśmy radość oglądania Monarchy naszego wraz z N. Krolową *z Dieshau* tu przybyłych.

z Berny dnia 22. Czerwca.

Rząd *Helwecki* ciągle ſię tu znayduie. Wſzyſtkie pozycye nad rzeką *Aar* ſą obeyrzane przez officerow *Francuzkich* w towarzyſtwie ſzefa artylleryi *Helweckiey.* W rozmaitych przychodzących tu adreſſach czynione są Dyrektoryatowi rozmaite zarzuty. Pomiędzy innemi obwiniaią go, iż nie ma żadney energii, i że w gronie iego znayduią ſię *Aryſtokraci,* których wygnać należy.— Po przenieſieniu kwatery głowney do *Lenzburg*, *Maſſena* ma zamyſł zaczepnie działania.— Pomiędzy Deputowanemi w ſenacie *Helweckim* znayduie ſię także Ob. *Barras.*

Dnia 27 Czerwca.— Generał *Francuzki Montchoiſi* przybył do *Arau* z zleceniami Dyrektoryatu, i zapowiedział bliſkie przybycie nowego poſiłku od 18 tyſięcy ludzi. Jeden batalion *Francuzki* wszedł tu dnia 25 i zaiął bramy naszego miaſta.— Dyrektoryat nasz przeſłał obydwom Radom Poselſtwo ściągaiące ſię do uporządkowania naszego woyſka.

Dyrektor *Ochs* złożył dnia onegdayszego wieczorem ſwoią dymiſſyą, a wczoray zrana wyiechał do *Lózanny.* Mowią, iż to uczynił z powodu Liſtu Ob. *Sieyes* do Dyrektora *Laharpe*, w którym wyrażono ieſt, iż *Ochs* miał nayściśleysze związki z dawnemi Ex-Dyrektorami *Francuzkiemi.*

z Roveredo dnia 25 Czerwca.

Cytadella *Turyńſka* poddała ſię po trzy dniowym bombardowaniu. Officerowie są puszczeni na ſłowo honoru; unter-officerowie i żołnierze zoſtali jeńcami woiennemi.

Donoszą, iż Feld-Marszałek *Suwarow* i Generał *Melas* udali ſię z korpusem woyſk ku *Tortonie* dla wspierania Generała *Bellegarde* i oparcia ſię Generałowi *Moreau* który ſię posunął z kraiu *Genueńſkiego* przez *Gawi* i *Nowi.* Generał *Ott* nieprzeſtaie ścigać armią Generała *Macdonald*, który ſię cofa ku górom *Bonońſkim.* Generał *Hohenzollern* wszedł na dniu 22 do *Parmy.*

P. S. Prywatne donieſienia w tym momencie przybyłe wzmiankuią, iż *Suwarow* attakował Generała *Moreau*, który po długiey i krwawey bitwie, zoſtał odpartym. Te wiadomości potrzebuią potwierdzenia.

Dnia 27. Czerwca.— Kapitulacya Cytadelli *Turyńſkiey* podpisaną zoſtała dnia 21. Garnizon ſkładaiący ſię z 2500. ludzi otrzymał wolność powrocenia do *Francyi.* Generał *Fiorella* i wszyscy officerowie będą zakładnikami aż do zupełnego wszyſtkich artykułow kapitulacyi uſkutecznienia. *Francuzi* w czaſie oblężenia mieli 600. ludzi zabitych lub rannych, a sprzymierzeńcy 49.— Generał *Kaim* wyszedł z *Turynu* z 8. batalionami ku *Aſti.* Korpus woyſk *Auſtryackich* zaymuie obydwa brzegi rzeki *Bormidy.* Dnia 23. Generał *Ott* połączył ſię z GG. *Hohenzollern*, i *Palſy* w okolicach *Parmy.*— F. M. *Suwarow* odebrał kuryera z wiadomością, iż 20. tyſięcy *Neapolitańczykow* pomyka ſię na wzmocnienie armii Ceſarſkiey.— Pierwsza kolumna drugiego korpusu woyſk *Roſſyiſkich* ſtanie w *Weronie* dnia 5. Lipca.

z Zurich dnia 29 Czerwca.

Wielka kwatera głowna *Francuzka* z *Bremgarten* przenieſioną zoſtała do *Lenzburg.* Z resztą żadna odmiana w pozycyi obu woyſk nie zaszła.

z Szaffuzy dnia 30. Czerwca.

Rozeszła ſię wiadomość, iż Generał *Maſſena* opuścił oſtatniey nocy swoie ſtanowiſko w okolicach *Zurich* i cofnął ſię za rzekę *Aar.* Mowią, iż to cofnienie ſtało ſię potrzebnym z przyczyny poſtępowania woyſk Ceſarſkich od ſtrony *Lucerny* i *Walezyi.* Mowią, iż po kilku nader krwawych bitwach wąwoz St. *Bernard* zoſtał zdobyty.— P. *Wickham* znayduie ſię tu od kilku dni.— Wkrotce nowy korpus woyſk *Szwaycarſkich* będzie uformowany.

z Rzymu dnia 2. Czerwca.

Generał *Garnier* maiący w mieście naszym kommendę, rozkazał ogłoſić Prawo, podług którego wszyſtkie zakonnice wchodzące w ſtan małżeńſki, zamiaſt naznaczoney ſobie pensyi, odbiorą ſummę posagową, którą zapłaciły, z dobr tegoż ſamego zakonu. Jeżeliby zaś te dobra zoſtały już ſprzedane, ſumma ta onym przyſądzona wzięta będzie z całkowitey maſſy Dobr Narodowych.

Inne Prawo wkłada na ieden tylko raz nadzwyczayną kontrybucyą na wszyſtkie okręgi, których ludność przenosi 6. tyſięcy dusz. Kontrybucya ta brana będzie od ludzi ſłużących, koni, ſklepow, etc.

Podług poselſtwa Ambaſſadora Rzeczypospolitey *Francuzkiey*, los wyiścia z urzędu konsulow padł na Obywatela *Brizi z Peruzy.* Generał kommenderuiący mianował na iego mieysce Obywatela *Alexandry* Ex-Prezydenta ſenatu.

Donoszą z *Ankony* co naſtępuie: Wszyſtkie uſiłowania przez nieprzyiacioł czynione, w celu wylądowania do *Porto-Nuovo* na płaszczyznach *Fumesino* i *Fano*, były do tego czasu niepożyteczne. Nieprzyiaciel ze wszyſtkich ſtron zoſtał odpartym. Okręty opasuiące port oddaliły ſię i popłynęły drogą ku *Goro.* W tym czaſie utraciliśmy ie z oczu. Odwaga Republikanow ożywioną zoſtała w momencie grożącego nam niebespieczeńſtwa, i oprocz małey liczby zdraycow, którzy wkrotce będą ukaranemi, większa część mieszkańcow miaſta i publiſkich okręgow uzbroiwszy ſię walczyła wraz z *Francuzami* przeciwko wspolnym nieprzyiaciołom. Dowodzący tu Generał *Monnier* poczynił iak naylepsze do obrony przygotowania.

Lubo rzadkie z *Neapolu* odbieramy wiadomości, wiemy iednak z donieſień rożnych podrożnych, iż tam wszyſtko w ſpokoyności zoſtaie, i że tam zatrudniaią ſię nieuſtannie organizacyą wszyſtkich części Rządu, a ta praca dosyć pomyślny odbiera ſkutek. Użyte do tego Osoby upatrywały trudność niezmierną w tym przedſięwzięciu, ieżeli naylicznieyszey części ludu nieprzechylą na swoią ſtronę. Z tego powodu ulegaią iego przesądem, używaiąc ich nawet do poſtanowienia nowego rzeczy porządku. Zakonnicy i Xięża, którzy dali zadatki dobrych ſwoich ſkłonności ſą znacznieyszemi narzędziami do przygotowania umyſłow. Ponieważ część ludu uprzedzona ieſt przeciw temu wszyſtkiemu co ieſt *Francuzkim*, poſtanowiono nadać nowe imiona, nowe kształty dla wszyſtkich Inſtytucyow Republikantſkich.

z Medyolanu dnia 30. Czerwca.

Wiadomo już ieſt, iż głownieyszy attak na dniu 17 odprawił ſię przy *St. Giovanni* na drodze z *Placencyi* do *Tortony*; podług wszelkiego podobieńſtwa uſkuteczniony był przez prawe ſkrzydło Armij Generała *Moreau*, tymczasem gdy lewe ſkrzydło Armij Generała *Macdonald* z przeciwney ſtrony attakowało Generała *Ott* pod *Placencyą.*

DONIESIENIA.

Juka pocztowa z liſtami konney poczty na dniu 7. t. m. między *Rawą* i *Lubochnią* po zabiciu Poſtyliona zrabowana, podług wiadomości dziś odebraney w leſie *Lubochnańſkim* bliſko C. K. granicy Galicyiſkiey przy wsi *Brenice* wynalezioną, i cała Poczta po naſtąpioney rewizyi, z którey okazało ſię, iż żaden liſt nie zginął, natychmiaſt odesłaną zoſtała. Gdy zaś zboycow wyśledzić do tych czas nie można było, przeto w ninieyszym obwieszczeniu naſtępuiąca wiadomość ieszcze dołącza ſię: iż zabrany przez tychże rozboynikow koń ſiwey czyli białey maści, 6. do lat maiący, niedawno od innego konia w głowę z lewey ſtrony ukąszony, ranę w tymże mieyscu znacznie ropiącą ſię ma. Każdego któryby konia takowego ſpoſtrzegł, uprasza ſię, aby poſiadacza onegoż konia przytrzymał, i gdy iakowe podeyrzenie okaże ſię, takowego przyaresztowawszy, wraz z koniem do *Warszawy* do niżey podpisanego Ober-Pocz-Amtu, lub do Królew: Poczt-Amtu *Rawſkiego* przyſtawił, za co 300. Złł: Pol: w nadgrodę odbierze. — w Warszawie dnia 15. Lipca 1799.

Królw: Pruſki Ober-Poczt-Amt. GOLDBECK.

Dnia 3go mieſiąca bieżącego od nieznanego człowieka w Polſkim ubiorze zoſtawiona zoſtała Klacz wraz z wozem chłopſkim w *Mokotowie* u chłopa Auguſtyna *Kominka*, do ktorey gdy ſię właściciel dotąd niezgłasza, przeto donosi ſię Publiczności, iż dnia 19. o godzinie 11. z rana Mieſiąca bieżącego przed pomieszkaniem niżey podpisanego Landratha, Dyſtryktu Warszawſkiego na Swięto Krzyzkiey Ulicy *plus offerenti* ſprzedane, a pieniądze po odtrąceniu expensy do *Szpitala* Dzieciątka Jezus oddane zoſtaną. —, *Dan w Warszawie dnia* 10. *Lipca* 1799. v. KAHLĘ.

Xiążęnice w Powiecie Błońſkim. Młyn tuteyszy wodny, Wyprys zwany, z wszelkiemi do tegoż należącemi rolami, ogrodami i łąkami, ma być od Sgo Marcina r. b. na ſześć po ſobie naſtępnych lat w dzierżawę wypuszczony. Termin do licytacyi tegoż młyna na dzień 6ty Sierpnia r. b. przed południem na Folwarku tuteyſzym wyznacza ſię, na którym życzący ſobie takowey dzierżawy zgłoſić ſię zechcą i więcey daiący otrzymania oney ſpodziewać ſię może. — Dnia 26. Czerwca 1799.

Dominium Xiążenickie.

Da Unterzeichneter eine neue Tuch-Handlung auf der Krakauer Vorſtadt neben dem Röslerischen Hauſe unter Nro 452. *errichtet, und durch eine vieliährige Handlungs-Practik eingeſehen hat, daſz es ſehr viele Perſonen giebt, denen das Handeln beym Kauf der Waare ſehr unangenehm wird, zumal einem Kenner derſelben, ſo hat er dieſer Unannehmlichkeit abzuhelſen geſucht, und in ſeiner Handlung von dato feſtgeſetzt, alle ſeine Waaren ohne das geringſte vorzuſchloden zu verkaufen, und zu dieſem Endzweck die äuſzerſten Preiſe auf jedes Stück Waare angezeichnet. Nicht wörtliche Empfehlungen, ſondern die hierbey allernöthigſt zu beobachtende Billigkeit, welcher ſich ein jeder überzeugt finden wird, ſoll ſeine Richtſchnur ſeyn.* T. Vivier.

Teodor Vivier prowadzący nowo otwarty handel ſukienny na Krakowſkim Przedmieściu pod Nrem 452. podle kamienicy Rezlerowſkiey, będąc od dawna przez praktykę przekonany, iż wiele ieſt osob, ktorym targowanie ſię o Towary ieſt wielką przykrością, a zwłaszcza znaiącemu ſię nań; przedſięwziął zapobiedz tey niewygodzie, i uſtanowił od dziś dnia w handlu ſwoim, iż bez naymnieyſzego zacenienia, wſzelkie towary ſukienne przedawać będzie; i na ten koniec cena oſtateczna na każdey ſztuce wyrażona ſię znayduie. Nie ſzukaiąc w ſłowach ozdobnych zalety, przez uſługi ſame ſtarać ſię będzie każdego przekonać, iż nayściśleyſza a naypotrzebnieysza w tey mierze rzetelność nim powodować będzie.

Theodor Vivier, *Marchand de Drap, établi au Fauboug de Cracovie Nro* 452. *á côté de la maiſon de MMr.* Rôsler, *ſachant par une longue expérience, qu'il y a beaucoup de Perſonnes, et ſurtout les connoiſseurs, qui en faiſant des emplettes, n'aiment pas à marchander, et par conſéquent ils ne veulent pas qu'on leur ſurfaſſe; il a introduit dans ſon commere un prix ſixe pour chaqne marchandiſe, et l'acheteur trouvera pour ſa commodité le dernier prix coûtant marqué ſur chaqne article. Il ne cherche pas à ſe recommander par de vaines paroles, mais il tâchera de prouver en effet, que la candeur et la probité la plus ſcrupuleuſe, ſont la régle de ſa conduite.*

Pewny Obywatel mieſzkaiący o mil 9 od Warſzawy w kordonie Pruſkim w kreyſie Pułtuſkim, potrzebuie za Guwernera do edukacyi dzieci, poſiadaiącego ięzyki Niemiecki, Łacińſki, Francuzki i Polſki, oraz na Inſtrumencie fortepiano lub ſkrzypcach umieiącego, a takowy udać ſię ma po informacyą do JP. Maſłowſkiego kupca Warſzawſkiego mieſzkaiącego na ulicy Swięto-Jańſkiey pod Nrem 10.

T A B E L L A

Generalna ceny zboż w znacznieyszych Miaſtach Departamentu Warszawſkiego Kameralnego z mieſiąca Czerwca 1799 roku.

Inspekcya Konsyliarza Poborowego.	Na miarę Berlińſką. Pszenicy.		Zyta.		Jęczmienia.		owsa		Grochu.	
Nazwiſka Miaſt.	Winspel. R.	gr	Winspel. R.	gr	Winspel. R.	gr	Winspel. R.	gr	Winspel. R.	gr
Inspekcya Łęczycka.										
1. Piątek	40	12	31	8	24	—	16	12	40	—
2. Kłodawa	44	—	36	—	30	—	20	—	45	
3. Kutno	42	—	34	—	27	—	91	—	44	—
4. Łęczyca	39	12	30	12	21	16	16	9	30	
Inspekcya Łowicka.									25	
1. Głowno	—	—	—	—	—	—	—	—		—
2. Rawa	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3. Łowicz	36	—	28	—	20	—	20	—	17	—
4. Skierniewice	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Insp: Warszawſka.										
1. Biała	40	—	28	—	22	—	14	—	12	—
2. Błonie	40	—	28	—	25	—	17	—	24	—
3. Czerſk	24	—	20	—	16	—	14	—	20	—
4. Gora	40	—	28	—	24	—	16	—	—	—
5. Goszczyn	43	—	28	—	22	—	16	—	28	—
6. Grodziſk	42	—	28	—	11	—	10	—	—	—
7. Groiec	40	—	28	—	22	—	16	—	32	—
8. Iłow	36	—	24	—	30	—	15	—	25	—
9. Mogielnica	40	—	28	—	22	—	16	—	24	—
10. Mszczonow	36	—	24	—	20	—	13	—	24	—
11. Nadarzyn	40	—	30	—	24	—	18	—	24	—
12. Nowemiaſto	36	—	24	—	20	—	14	—	24	—
13. Nowydwor	36	—	28	—	24	—	20	—	34	—
14. Piaseczno	48	—	25	—	24	—	18	—	30	—
15. Przybyszew	32	—	20	—	20	—	14	—	24	—
16. Sochaczew	38	—	24	—	24	—	16	—	24	—
17. Tarczyn	40	—	29	—	22	—	16	—	32	
18. Warka	40	—	24	—	22	—	14	—	38	—
Miesto Warſzawa z Przedmieściami, Pragą i Skaryszewem	37	4	25	11	22	9	14	21	23	2

Kantor tey Gazety jeſt w Rynku Starego Miaſta, w Kamienicy JP. Eberta, pod Nrem 65. ua drugim piętrze— Exemplarz gr: 20.